

ADÓZÁSI KÉZIKÖNYVEK

K+F KÉZIKÖNYV

*Amit a kutatás-fejlesztés megállapításáról,
elszámolásáról és adózásáról tudni érdemes*

Budapest, 2021

Szerző:

Kuslics Judit – I. fejezet
Bertalanné Danó Katalin – II. fejezet

Sorozatszerkesztő:

Kökényesiné Pintér Ilona

Kézirat lezárva: 2021. június

ISBN 978-963-638-610-8

ISSN 2416-2310 (Tanácsadói könyvek)

ISSN1788-0165 (Adózási kézikönyvek)

Kiadja a SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt.
Felelős kiadó: Sarkadi-Nagy András a SALDO Zrt. vezérigazgatója
A SALDO Kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja

© A Saldo Kiadó valamennyi kiadványa szerzői jogvédelem alatt áll.
E kiadvány bármely részének sokszorosítása, bármilyen adatrendszerben való
tárolása (papír, elektronikus stb.) a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül tilos!

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	5
RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE.....	7
I. KUTATÁS-FEJLESZTÉS MINŐSÍTÉSE.....	9
1. Bevezetés.....	9
2. Kutatás-fejlesztés a jogszabályokban	10
3. A Frascati kézikönyv mint gyakorlati iránymutatás.....	11
3.1 Újszerűség.....	13
3.2 Tudományos, műszaki bizonytalanság	13
3.3 Alkotó tevékenység.....	14
3.4 Módszeres tevékenység.....	15
3.5 Mások által felhasználható és/vagy reprodukálható	15
4. Az alkalmazott kutatás és kísérleti fejlesztés elhatárolása	16
5. Innováció és K+F.....	18
6. A K+F tartalom alátámasztó projektleírás	20
7. Példák a K+F tevékenység felismeréséhez	23
7.1 Tömeges számlakibocsátáshoz kapcsolódó fizetési megoldás.....	23
7.2 Orvosi műszerhez kapcsolódó fejlesztés.....	24
7.3 Tesztkörnyezet áramkörök teszteléséhez	26
7.4 Hitelezési platform.....	27
7.5 Csökkentett energiatartalmú élelmiszer-prototípusok előállítása	29
7.6 Vírusos megbetegedés megelőzésére alkalmas készítmény fejlesztése.....	30
8. Az SZTNH előtt folyó K+F eljárások.....	31
9. Gyakori kérdések	35
II. A KÍSÉRLETI-KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG SZÁMVITELE ÉS	
ADÓKEDVEZMÉNYEI	37
1. K+F tevékenység számviteli elszámolása.....	37
1.1 Alap- és alkalmazott kutatás számviteli elszámolási szabályai	37
1.2 A kísérleti fejlesztés számviteli elszámolási szabályai	38
1.2.1 Az aktiválás feltételei	38
1.2.2 A K+F jellemző közvetlen költségei	39
1.3 Saját vállalkozásban végzett kísérleti fejlesztés költségeinek elszámolása.....	42
1.3.1 Azonnali költségelszámolás szabályai	42
1.3.2 Kísérleti fejlesztés aktivált értékekénti kimutatásra vonatkozó szabályok	46
1.3.3 Piaci érték meghatározása	49
1.4 Megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés költségeinek elszámolása.....	52
1.5 Közösen végzett kísérleti fejlesztés költségeinek elszámolása.....	52

2. K+F kedvezmények az adózásban	53
2.1 A kutatás-fejlesztéshez kapcsolódó TÁRSASÁGI ADÓ kedvezmények	53
2.1.1 A saját tevékenységi körben végzett K+F fogalma.....	54
2.1.2 K+F projekt minősítése.....	56
2.1.3 Az adózás előtti eredményt csökkentő tétel érvényesítése.....	56
2.1.4 A csökkentő tétel összegének meghatározásához figyelembe vehető költségek	57
2.1.5 A figyelembe vehető közvetlen önköltség, értékcsökkenés összegét csökkentő tételek	58
2.1.6 Kutatóintézetekkel közösen végzett K+F tevékenység kedvezménye.....	59
2.1.7 K+F kedvezmény megosztása a szolgáltatás megrendelőjével.....	60
2.1.8 K+F tevékenység a Tao. törvény 7. § (1) bekezdés t) pont szerinti csökkentő tételének korlátja, kapcsolata más csökkentő tételekkel	61
2.1.9 Kapcsolt vállalkozástól átvett K+F kedvezmény	64
2.1.10 K+F tevékenységhez kapcsolódó adókedvezmény	65
2.2 K+F a helyi iparűzési adóban	66
2.3 K+F az innovációs járulékbán	67
2.4 K+F-hez kapcsolódó kedvezmény a szocho-ban.....	67
2.4.1 K+F tevékenység utáni kedvezmény (Szocho tv. 16. §)	67
2.4.2 Kutatók foglalkoztatása utáni kedvezmény (Szocho tv. 15. §)	68
2.5 K+F-hez kapcsolódó kedvezmény a KIVA-ban	69
2.6 K+F-hez kapcsolódó kedvezmény a személyi jövedelemadóban.....	70
2.6.1 Egyéni vállalkozó adóalap kedvezménye	70
3. Zárzó	71

ezért nem tekinthető K+F tevékenységnek, ugyanakkor, ha ez a tevékenység az adatgyűjtéssel kapcsolatos új módszerek, új adatbáziskezelés esetleg új adattárolás fejlesztésére irányuló projekt része, valamint az adatgyűjtés szükséges a tudományos/műszaki bizonytalanság megszüntetéséhez, akkor már a K+F körébe tartozhat.

3.4 Módszeres tevékenység

A kutatás-fejlesztési tevékenység előre megtervezett, tudományos vagy technológiai fejlődést eredményező tevékenység, melyben mind a kutatási eljárás, mind az eredmény megfelelően dokumentált.

A K+F alapvető jellegzetessége, hogy az új vagy újszerű ismeretek, összefüggések feltárására módszeresen, a tudományos megismerés eszközeivel kerül sor.

Módszeresen végzett K+F munkáról akkor beszélhetünk, ha:

- tudományos és/vagy műszaki-technológiai mércével értelmezhető, a szakirodalom által is alátámasztott hipotéziseket állítanak fel, melyek igazolására tervezett és dokumentált információgyűjtés, vagy tervezetten végrehajtható kísérletek valósulnak meg, vagy
- tervezett és dokumentált kísérletezés és/vagy modellalkotás valósul meg azzal a céllal, hogy valamely tudományos, illetve technológiai bizonytalanságot vagy kockázatot oldjanak fel.

A módszeres tevékenység feltételezi, hogy mind a folyamat, mind az eredmény megfelelően dokumentált, tudatos és célzott munkáról van szó.

3.5 Mások által felhasználható és/vagy reprodukálható

A K+F folyamat leírásának legalább annyira konkrétnek kell lennie, hogy más szervezet kompetens szakértői számára is potenciálisan megvalósíthatóak, illetve reprodukálhatóak legyenek a kutatási lépések, a kutatási terv és egyéb dokumentáció alapján. Az üzleti környezetben a vállalkozások ezeket az információkat nem adják át egymásnak, sokkal inkább üzleti titokként kezelik, míg az egyetemek és kutatóintézetek megszerzett új tudásanyagának publikációja és terjesztése általános gyakorlat.

Egy vizsgálat során azonban a K+F tevékenységeknél elengedhetetlen annak felderítése, hogy mások számára is hasznos lehet-e ez az információ vagy új tudáselem, tehát ennek a K+F eredménynek a birtokában más vállalkozás is haszonra tehetne-e szert. Ez a tényező biztosítja a széleskörű felhasználhatóság követelményét. Bár minden vállalkozás a saját eredményei érdekében végzi a fejlesztést, nemzetgazdasági szempontból azért támogatandók a K+F projektek, mert a tudomány és a technológia fejlődését viszik előre. E fejlődés megvalósulását pedig ezen kulcskritérium, a reprodukálhatóság, a széleskörű alkalmazhatóság biztosítja.

	Alkalmazott kutatás	Kísérleti fejlesztés
Cél	Szükséges ismertetni a projekt műszaki célját. Ez nem gazdasági (pénzügyi) aspektusból kell, hogy megjelenjen, hanem minden gazdasági indokot le kell fordítani műszaki nyelvre, tehát a pénzügyi vonatkozashoz egy műszaki célnak kell kapcsolódnia. pl. alacsonyabb költségből előállítható = a selejtszám 20%-kal történő csökkentése gépfejlesztésekkel	
A technika jelenlegi állása	A vállalkozásnak szükséges ismertetni a projekt megvalósításához szükséges hazai és nemzetközi tudományos ismereteket, hivatkozásokat.	A vállalkozásnak szükséges ismertetni a projekt megvalósításához szükséges technológia jelenlegi állását, akár saját továbbfejlesztendő termék, eljárás, szolgáltatás, technológia bemutatásával, akár versenytársak hasonló termékeinek, eljárásainak, szolgáltatásainak, technológiájának bemutatásával.
Újszerűség	A vállalkozásnak szükséges ismertetni a projekt során elért új tudományos eredményeket, vagy a tudományos vagy műszaki bizonytalanságokat kiküszöbölő új koncepciót.	A vállalkozásnak szükséges ismertetni a projekt során tervezett műszaki előrelépést, az elért új vagy jelentősen továbbfejlesztett módszereket, technológiát, termékeket.
Bizonytalanság	A vállalkozásnak szükséges ismertetni a projekt megkezdésekor meglévő, a kitűzött célok elérését akadályozó tudományos vagy műszaki bizonytalanságokat, amelyek túlmutatnak a mérnököktől elvárható átlagos alkotó tevékenységen, pl. a projektindító egyeztetésen felmerült kérdéseket.	A vállalkozásnak szükséges ismertetni a projekt megkezdésekor meglévő, a kitűzött célok elérését akadályozó műszaki bizonytalanságokat, amelyek túlmutatnak a mérnököktől elvárható átlagos alkotó tevékenységen.
Alkotó tevékenység	A vállalkozásnak szükséges ismertetni, hogy a projekt révén nyert új ismeretek mennyiben jelentenek előrehaladást a rendelkezésre álló tudományos ismeretekhez viszonyítva.	A vállalkozásnak szükséges ismertetni, hogy az adott műszaki területen már meglévő tudáshoz/technika állásához képest milyen fejlődést hozhat az új, vagy továbbfejlesztett módszer; továbbá miként és mennyiben jelent előrehaladást a meglévő technológiához képest.
Módszeresen végzett tevékenység	A vállalkozásnak szükséges ismertetni, hogy a projekt hogyan törekszik a korábban megoldatlan tudományos problémák, struktúrák és összefüggések felderítésére, illetve milyen módszertan kerül alkalmazásra, továbbá milyen munkaszakaszokban kívánja megvalósítani a projektet.	A vállalkozásnak szükséges bemutatni, hogy miként törekszik a projekt a meglévő ismeretanyag újszerű alkalmazására, továbbá milyen munkaszakaszokban kívánja megvalósítani a projektet.
Reprodukálható	A vállalkozásnak szükséges bemutatni, hogy a projekt mennyiben bővíti a meglévő tudományos ismereteket, vagy a projekt hogyan segíti a tudományos alapelvek vagy összefüggések megismerését.	A vállalkozásnak szükséges bemutatni, hogy a projekt során alkalmazott új koncepció, technológia, eljárás milyen más termékek, eszközök fejlesztéséhez lenne felhasználható.

1.3 Saját vállalkozásban végzett kísérleti fejlesztés költségeinek elszámolása

Az alap- és alkalmazott kutatáshoz hasonlóan, a kísérleti fejlesztés is végezhető saját tevékenységi körben, saját célra, megrendelésre vagy más vállalkozással közösen. Először a saját vállalkozásban végzett kísérleti fejlesztés elszámolási szabályait tekintjük át.

E témakörben közös szabály, hogy a projekt eredményének elszámolása érdekében elengedhetetlen annak dokumentálása, hogy a projekt mikor és milyen eredménnyel zárult. Lére jött-e valamilyen *aktíválható eszköz* és azt milyen módon kívánja hasznosítani a vállalkozás. Fő szabály szerint aktíválható eszköz a tárgyi eszköz, immateriális eszköz és a készlet is, ha teljesítik az aktíválhatóság feltételeit.

Aktíválható az a *tárgyi eszköz*, mely kimeríti a beruházás fogalmát [számviteli törvény 3. § (4) bekezdés 7. pont] és éven túl szolgálja a vállalkozás bevételszerző tevékenységét [Sztv. 26. § (1) bekezdés]. *Szellemi termék* akkor mutatható ki önálló eszközként a mérlegben:

- ha gazdasági értékkel bír, a későbbiekben hasznosítható,
- önállóan is forgalomképes,
- önálló értékkel bír.

A hasznosíthatóság feltétele nem csak piaci lehet, azaz a vállalkozás a létrejött eszközt saját céljaira is hasznosíthatja, miközben a forgalomképesség nem igényli, hogy azt a tulajdonos értékesítse is, elegendő, ha az eladhatóság feltétele teljesül.

1.3.1 Azonnali költségelszámolás szabályai

Az azonnali költségelszámolás alkalmazása estén a tevékenységgel kapcsolatban felmerült kiadásokat a felmerülés üzleti évében kell a megfelelő költségnemre, költségfajtára, költségként, ráfordításként elszámolni. Ezek a költségek akkor sem vihetők át időbeli elhatárolással szemben a következő üzleti évre, évekre, ha a projekt több éven keresztül valósul meg.

A kísérleti fejlesztés viszont eredménycéllal végzett tevékenység, ezért, ha a fejlesztés sikerrel zárul, eredményként létrejön valamilyen eszköz, például egy szellemi termék vagy egy prototípus. Amennyiben ez az eszköz megfelel a számviteli törvény aktíválható eszköz fogalmának, az *eszközt* a jövőbeni hasznosítási céljának megfelelően *ki kell mutatni a könyvekben*.

Ha a hasznosítási *cél az értékesítés* – még akkor is, ha például egy szoftver vagy know-how az eredmény –, akkor a saját termelésű készletek között kell, az 581 Saját termelésű készletek állomány változása számlával szemben állományba venni.